

บทที่ 8

ดัชนีปริจเฉทในระนาบกรอบผู้ร่วมสนทนา

ระนาบกรอบผู้ร่วมสนทนาเป็นองค์ประกอบของปริจเฉทการสนทนาส่วนที่เกี่ยวข้องกับบทบาทของผู้พูดและความสัมพันธ์ระหว่างผู้ร่วมสนทนา

จากการศึกษาในภาษาไทยชัยภูมิมีการใช้ดัชนีปริจเฉทเพื่อแยกบทบาทของผู้พูด 2 แบบ คือ

1. ผู้เสนอความ (initiator) หมายถึง ผู้พูดซึ่งเป็นผู้เริ่มการสนทนาหรือเป็นผู้กล่าวด้วยคำซึ่งไม่มีความสัมพันธ์หรือไม่เป็นถ้อยคำโต้ตอบกับถ้อยคำที่ผู้ร่วมสนทนาคนอื่นกล่าวมาก่อนหน้านั้น แต่อาจเป็นถ้อยคำที่ต้องการโต้ตอบอย่างใดอย่างหนึ่งจากผู้ร่วมสนทนา กล่าวคือเป็นผู้ผลิตในการพูดในลำดับที่ 1 นั้นเอง นอกจากนั้นผู้เสนอความยังหมายถึง ผู้กล่าวด้วยคำเพื่อบรรยายเรื่องราวหรือเปลี่ยนแปลงประเด็นในการสนทนาก็ได้

2. ผู้สนองความ แบ่งเป็น 2 ประเภทย่อยคือ

2.1 ผู้สนองความแบบไม่แสดงความรู้สึก (respondent) หมายถึงผู้พูดที่กล่าวด้วยคำซึ่งมีความผูกพันหรือเป็นถ้อยคำโต้ตอบกับถ้อยคำที่ผู้ร่วมสนทนาคนอื่นกล่าวมาก่อน กล่าวคือเป็นผู้ผลิตในการพูดในลำดับที่ 2 ซึ่งจะมีผลต่อผลิตหรือเนื้อหาที่จะเกิดตามมาในลำดับต่อไป

2.2 ผู้สนองความแบบแสดงความรู้สึก หรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า-ผู้มีปฏิกิริยาตอบสนอง (reactor) หมายถึง ผู้พูดซึ่งเป็นผู้กล่าวด้วยคำใดที่แสดงอารมณ์ ความรู้สึกและทัศนคติของคนที่ต่อสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในระหว่างการสนทนา หรือต่อคำกล่าวของตนเองหรือผู้ร่วมสนทนาคนอื่น เป็นผู้ผลิตในการพูดในลำดับที่ 2 ซึ่งจะไม่มีผลต่อผลิตหรือเนื้อหาที่จะเกิดตามมาในลำดับต่อไป

8.1 หน้าที่หลักและหน้าที่รองของดัชนีปริจเฉทในระนาบกรอบผู้ร่วมสนทนา

จากการศึกษาข้อมูลพบว่า ดัชนีปริจเฉทซึ่งทำหน้าที่หลักในระนาบนี้มีจำนวนทั้งสิ้น 29 ดัชนี ได้แก่ a: e: o: le' bo' e: pa: o: o: o: o' wa: hu: wo' ɛ: hi:w' ha: bo: u: a:w' e: ca: khap' kha' kha' ha' wa' wa' we: ซึ่งจำแนกหน้าที่ย่อยเป็น 4 หน้าที่ คือ

หน้าที่แสดงบทบาทของผู้พูดแบบเป็นผู้เสนอความ แสดงด้วยดัชนีปริจเฉท ๕: ๕:

หน้าที่แสดงบทบาทของผู้พูดแบบเป็นผู้สนองความ แสดงด้วยดัชนีปริจเฉท ๖: 1๕
b๖ ๕:

หน้าที่แสดงบทบาทของผู้พูดแบบเป็นผู้มีปฏิริยาตอบสนอง แสดงด้วยดัชนีปริจเฉท
pe: ๖: ๖: ๖: ๖: ๖: wa: hu: wo ๕: hl:w ha: b๖: u: ๕:w ๕:

หน้าที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างผู้ร่วมสนทนา แสดงด้วยดัชนีปริจเฉท ca: ๓ khap
kha kha ha wa wa we: ๖:

8.1.1 ดัชนีปริจเฉททำหน้าที่หลักแสดงบทบาทของผู้พูดแบบเป็นผู้เสนอความ

8.1.1.1 ๕: เป็นดัชนีปริจเฉทแสดงบทผู้เสนอความ

หน้าที่รองแสดงการเริ่มผลิตในระนาบโครงสร้างผลิต และแสดงเจตนาขอความสนใจจากผู้ฟังในระนาบโครงสร้างวัจนกรรม

๕: แสดงว่า ผู้พูดกล่าวถ้อยในฐานะที่เป็นผู้เสนอความ เป็นผู้กล่าวถ้อยคำที่ไม่มีความสัมพันธ์หรือไม่เป็นถ้อยคำโต้ตอบกับถ้อยคำที่ผู้ร่วมสนทนาคนอื่นกล่าวมาก่อนหน้านั้น อาจเป็นคำกล่าวเพื่อบรรยายเรื่องราวเปลี่ยนประเด็นหรือต้องการการตอบสนองจากผู้ฟัง จากการที่ ๕: แสดงบทผู้เสนอความโดยเริ่มพูดขึ้นมา ณ จุดฟังเปลี่ยนผลิต โดยถือว่าถ้าพูดขึ้นมาก่อนผู้พูดจะมีสิทธิในผลิตนั้น ทำให้ ๕: แสดงการเริ่มผลิตเป็นหน้าที่รองด้วย นอกจากนั้นยังทำหน้าที่รองแสดงเจตนาขอความสนใจจากผู้ฟังให้มุ่งมายังผู้พูดในฐานะที่เป็นผู้เสนอความและสิ่งที่คุณผู้พูดจะกล่าวถึงเป็นประเด็นต่อไป ซึ่งผู้พูดคิดว่าเป็นสิ่งสำคัญสำหรับผู้ฟัง

ตัวอย่าง (93) บทสนทนา "ศัพท์เพอะ" (บรรทัดที่ 105-107)

A: ๕: , ho: η³ phe: η¹ saj¹ the: p¹ ne: ¹ low⁴ , low⁴ low⁴ low⁴ .

ร้อง เพลง ไล่ เทป หน่อย เร็ว เร็ว เร็ว เร็ว

ในตัวอย่างนี้ ผู้พูด A ใช้ดัชนีปริจเฉท ๕: ในฐานะผู้เสนอความเพื่อดึงความสนใจของเด็กผู้ชายคนหนึ่ง จากการเล่ามาสู่ประเด็นในการสนทนาใหม่ที่ผู้พูด A จะกล่าวถึงต่อไป โดยที่สิ่งที่คุณผู้พูดจะกล่าวต่อไปนั้นมีเนื้อความเป็นการบอกให้ผู้ฟังกระทำในสิ่งที่ตนต้องการ ผู้พูดใช้ดัชนีปริจเฉท ๕: เพื่อเตรียมความพร้อมของผู้ฟังให้ผู้ฟังหันมาสนใจหรือตั้งใจฟังถ้อยคำที่ตนจะกล่าวต่อไป เพื่อให้ผู้ฟังจะได้รับทราบความต้องการของผู้พูดได้อย่างชัดเจนและปฏิบัติตามได้อย่างถูกต้อง

นอกจากหน้าที่หลักในระนาบกรอบผู้ร่วมสนทนา แสดงให้เห็นว่า ผู้พูดใช้ดัชนีปริจเฉท ๕: ในฐานะที่เป็นผู้เสนอความแล้ว ดัชนีปริจเฉท ๕: ยังทำหน้าที่รองในอีก 2 ระนาบ ดังนี้ ใน

ระนาบโครงสร้างผลิตแสดงการเริ่มผลิตในการสนทนาของผู้พูดเพื่อเปลี่ยนประเด็นเก่ามาสู่ประเด็นใหม่ในการสนทนา ระนาบโครงสร้างวัจนกรรม แสดงวัจนกรรมบอกให้บอกให้ผู้ฟังให้ความสนใจกับประเด็นที่ผู้พูดจะกล่าวถึง

ตัวอย่าง (94) บทสนทนา "มาวะเยียมเยียน" (บรรทัดที่ 511-513)

D: thi:³ tham¹ ɣa:n⁴ ju:¹ kho:¹ la:³ khɛ:⁴ kan⁵ *khap*².

ที่ ทำ งาน อยู่ โค ราช เหมือน กัน

C: ju:⁴ kho:¹ la:³ =

อยู่ โค ราช

ə:², tɛ:¹ əj² ja:t² ni:², a:t² si¹, a:t² si¹ pl:⁵ sut¹ tha:j³ nɛ:⁴, nɔ:⁴ luŋ¹.

แต่ ไ้ หยาด อาจ จะ อาจ จะ ไป สุด ท้าย ลุง

ตัวอย่าง (95) บทสนทนา "มาวะเยียมเยียน" (บรรทัดที่ 522-526)

D: ə:², mɛ:² khɛ:⁴ kɛ:², əw⁵ - lap⁴ bɛ:p², ma:⁴ khi:an⁵.

เมื่อ คิน เอา รับ แบบ มา เขียน

8.1.1.2 *ə:*² ทำหน้าที่หลักแสดงบทผู้เสนอความ

หน้าที่รองแสดงการเริ่มผลิตในระนาบโครงสร้างผลิต และแสดงเจตนาบอกให้ผู้ฟังทราบว่า ผู้พูดนึกถึงบางสิ่งบางอย่างขึ้นมาได้ในระนาบโครงสร้างวัจนกรรม

*ə:*² แสดงว่า ผู้พูดกล่าวด้วยในฐานะที่เป็นผู้เสนอความ เป็นผู้กล่าวด้วยคำที่ไม่มีความสัมพันธ์หรือไม่เป็นด้วยคำโต้ตอบกับด้วยคำที่ผู้ร่วมสนทนาคนอื่นกล่าวมาก่อนหน้านั้น *ə:*² ทำหน้าที่รองแสดงวัจนกรรมบอกให้ผู้ฟังทราบว่า ผู้พูดนึกถึงบางสิ่งบางอย่างขึ้นมาได้ในขณะที่กำลังสนทนานั้นอยู่ ผู้พูดมองว่าเรื่องดังกล่าวเป็นสิ่งสำคัญอาจเป็นเรื่องที่ผู้พูดต้องการถามผู้ฟังหรือเป็นเรื่องที่ผู้ฟังควรจะได้รับทราบเอาไว้ แต่ผู้พูดลืมถามหรือไม่ได้แจ้งให้ผู้ฟังทราบ ดังนั้นเมื่อเรื่องดังกล่าวกลับมาอยู่ในความนึกคิดของผู้พูดอีกครั้ง ผู้พูดจึงกล่าวด้วยคำออกมาในทันทีโดยไม่คำนึงว่าเป็นจุดฟังเปลี่ยนผลิตหรือไม่หรือในขณะนั้นประเด็นหลักในการสนทนาคือเรื่องใด จากเหตุผลดังกล่าว *ə:*² จึงมีหน้าที่รองแสดงการเริ่มผลิตในระนาบโครงสร้างผลิตอีกประการหนึ่ง

ตัวอย่าง (96) บทสนทนา "ศัพท์เพทะ" (บรรทัดที่ 213-217)

B: phen¹ wa:¹ ,tha:ŋ⁴ khaw² paj⁵ la:n³ ka:² , man⁴ ka¹ ŋa:j¹ .
 เขา ว่า ทาง เข้า ไป บ้าน มัน ก็ ง่าย
 E: ə:³ , da:j³ lu:k³ lɛ:² jaŋ⁵ la:² .
 ได้ ลูก หรือ ยัง

ในตอนต้นของบทสนทนาเป็นการสนทนาเกี่ยวกับที่ตั้งร้านเสริมสวยของคนชื่อ "ขาว" ซึ่งเป็นบุคคลที่ถูกกล่าวหาตึงถึงและไม่อยู่ในวงสนทนาในขณะนั้น โดยที่ A เป็นผู้ตั้งคำถามว่า ร้านเสริมสวยของขาวอยู่ที่ไหนในจังหวัดลพบุรี ส่วน B กับ E เป็นผู้ตอบคำถาม ภายหลังจากที่ A ได้ทราบคำตอบแล้วว่า ร้านอาหารของขาวอยู่ที่ไหน A ก็นึกขึ้นมาได้ว่า คนอยากทราบว่า ขาวมีลูกหรือยัง A จึงกล่าวถามขึ้นมาทันทีว่า " ə:³ , ได้ลูกหรือยังละ" โดยที่ปรารถนาให้ B พูดยืนยันความเสียก่อน

ə:³ ทำหน้าที่หลักแสดงบทบาทของผู้พูดในฐานะที่เป็นผู้เสนอความ โดยการเอ่ยถามจากความนึกคิดของตนโดยไม่เกี่ยวกับเนื้อความหรือถ้อยคำที่มีมาก่อน ผู้พูดใช้ ə:³ เพื่อบอกให้ผู้ฟังทราบว่า ผู้พูดนึกเรื่องที่ต้องการจะถามเกี่ยวกับคนชื่อ ขาว ได้อีกเรื่องหนึ่ง จึงกล่าวถ้อยคำออกมาทันที ดังนั้น ə:³ จึงทำหน้าที่รองแสดงการเริ่มผลัดในระนาบโครงสร้างผลัดและแสดงวัจนกรรมบอกให้ทราบในระนาบโครงสร้างวัจนกรรม

ตัวอย่าง (97) บทสนทนา "มาวะเยียมเยียน" (บรรทัดที่ 441-443)

B:a:¹ ka:t² man¹ pi:an² pe:ŋ⁴ . ə:³ , lɛw⁴ naj⁴ ba:n³ , ka:n¹ tha:j¹ the:⁴ =
 อา กาศ มัน เปลี่ยน แปลง ใน บ้าน การ ถ่าย เท
 a:¹ ka:t² bo¹ khoj² di:⁵ ,
 อา กาศ ไม่ ถ้อย ดี

ดัชนีปริจเฉท ə:³ ในตัวอย่างนี้ก็แสดงวัจนกรรมแจ้งให้ผู้ฟังทราบว่า ผู้พูดนึกถึงบางสิ่งบางอย่างขึ้นมาได้ในขณะที่ตนกำลังกล่าวถ้อยอยู่เช่นเดียวกับตัวอย่างแรก

ในบทสนทนานี้ B ซึ่งมีอาชีพเป็นหมอกำลังสันนิษฐานสาเหตุที่ทำให้คนไข้ป่วยเป็นไข้หวัด มีอาการวิงเวียนศีรษะและอาเจียนว่าเป็นเพราะอากาศเปลี่ยนจากร้อนเป็นหนาว และสาเหตุอีกประการหนึ่งที่ B เพิ่งนึกขึ้นมาได้ในขณะนั้นก็คือ บ้านซึ่งเป็นที่พักอาศัยของผู้ป่วยเป็นตึก การถ่ายเทอากาศไม่สะดวก

ผู้พูดใช้ดัชนีปริจเฉท ə:³ ในฐานะที่เป็นผู้เสนอความ โดยเริ่มผลัดในการพูดโดยไม่คำนึงว่าผู้อื่นมีความปรารถนาจะใช้ผลัดหรือไม่ เมื่อแจ้งให้ผู้ฟังทราบว่า สาเหตุอาการป่วยของคนไข้นอกจากจะเป็นเพราะอากาศเปลี่ยนแปลงแล้ว ผู้พูดนึกขึ้นมาได้ว่ายังมีเหตุอีกประการคือ

บ้านซึ่งเป็นที่พักอาศัยของผู้ป่วยเป็นตึกการถ่ายเทอากาศไม่สะดวก กล่าวสรุป ๕^๖ ทำหน้าที่หลักในระนาบกรอบผู้ร่วมสนทนา และทำหน้าที่รองในระนาบโครงสร้างผลัด และระนาบโครงสร้างวัจนกรรม

8.1.2 **ดัชนีปริจเจททำหน้าที่หลักแสดงบทบาทของผู้พูดแบบเป็นผู้สนองความแบบไม่มีความรู้สึก**

8.1.2.1 le^๕ เป็นดัชนีปริจเจทแสดงบทผู้สนองความ

หน้าที่รองแสดงการรับผลัดในระนาบโครงสร้างผลัดและแสดงเจตนาบอกให้ผู้ฟังทราบว่า ผู้พูดรับทราบข้อมูลใหม่ที่ได้ฟังมา ในระนาบโครงสร้างวัจนกรรม

le^๕ แสดงว่า ผู้พูดกล่าวถ้อยในฐานะที่เป็นผู้สนองความ เป็นผู้กล่าวถ้อยคำได้ตอบกับถ้อยคำที่ผู้ร่วมสนทนาคนอื่นกล่าวมาก่อน และเนื่องจากถ้อยคำที่ผู้พูดกล่าวออกมาเป็นคู่ผลัดในลำดับที่ 2 ดังนั้น le^๕ จึงมีหน้าที่รองแสดงการรับผลัด ในการพูดเข้ามาเป็นของผู้พูด ณ จุดฟังเปลี่ยนแปลงผลัดได้ และแสดงเจตนาบอกให้ผู้ฟังทราบว่า ผู้พูดรับทราบข้อมูลที่ผู้ฟังนำเสนอซึ่งเป็นการรู้ใหม่สำหรับผู้พูดแล้ว

ตัวอย่าง (98) บทสนทนา "สนทนาประสาหญิง" (บรรทัดที่ 79-81)

B: ca:ŋ³ la:j⁴ fo:n³ phun³ le^๕ di:^๕, ca:ŋ³ pen¹ mɛ:^๓, mɛ:^๓ nɛ:ŋ⁴, khon⁴=
จ้าง ราย ฟอน ฟูน ดิ จ้าง เป็น วัน วัน นิง คน
nɛ:ŋ⁴ bo¹ daj^๓ pho:⁴ lo:j^๓ fo:n⁴ do:k^๕. la:j⁴ fo:n⁴, man⁴ khaw^๕ kha¹=
นิง ไม่ ได้ ถึง ร้อย ฟอน ราย ฟอน มัน เขา ข

A: le^๕.

B: jan^๕. ja:n^๓ pu:aj^๒ ka^๒ ja:n^๓ bo¹ daj^๒ pho:¹ lo:j^๓.
ยัน กลัว เหนื่อย ก็ กลัว ไม่ ได้ ถึง ร้อย

A: le^๕.

ในตัวอย่างนี้ ผู้พูดใช้ดัชนีปริจเจท le^๕ ในฐานะที่ดำรงบทบาทเป็นผู้สนองความแบบไม่มีความรู้สึก กล่าวคือเป็นผู้กล่าวถ้อยคำได้ตอบกับถ้อยคำที่ผู้ร่วมสนทนาคนอื่นกล่าวขึ้นมาก่อน

ในบริบทนี้คือ ผู้พูด A ใช้ le^๕ จากคำบอกเล่าและคำอธิบายเกี่ยวกับการจ้างคนงานมาเกี่ยวข้อง และเนื่องจากเป็นคู่ผลัดในลำดับที่ 2 le^๕ จึงทำหน้าที่ของการแสดงการรับผลัดในการพูดเข้ามาเป็นของผู้พูด ณ จุดฟังเปลี่ยนแปลงผลัดได้ คือ การเว้นช่วงหรือการหยุดเป็นระยะในระหว่างการอธิบายของ B แสดงการตอบรับจากข้อมูลที่ได้จากผู้ฟัง B และนอกจากนี้ยังแสดงเจตนาบอก

ให้ผู้ฟังทราบว่า ผู้พูดรับทราบข้อมูลและผู้ฟังนำเสนอซึ่งเป็นความรู้ใหม่สำหรับผู้พูดแล้ว และไม่มี ความรู้สึกหรือความคิดเห็นใดๆเพิ่มเติม

8.1.2.2 bo^1 เป็นดัชนีปฏิเสธซึ่งทำหน้าที่หลักและหน้าที่รองเช่นเดียวกันกับ le^1 คือ bo^1 เป็นดัชนีปฏิเสธแสดงบทผู้สนองความ

หน้าที่รองแสดงการรับผลัดในระนาบโครงสร้างผลัดและแสดงเจตนาบอกให้ผู้ ฟังทราบว่า ผู้พูดรับทราบข้อมูลใหม่ที่ได้ฟังมา ในระนาบโครงสร้างวัจนกรรม

bo^1 แสดงว่า ผู้พูดกล่าวด้วยในฐานะที่เป็นผู้สนองความ เป็นผู้กล่าวด้วยคำโต้ตอบกับ ถ้อยคำที่ผู้ร่วมสนทนาคนอื่นกล่าวมาก่อน และเนื่องจากถ้อยคำที่ผู้พูดกล่าวออกมาเป็นคู่ผลัดใน ลำดับที่ 2 ดังนั้น bo^1 จึงมีหน้าที่รองแสดงการรับผลัด ในการพูดเข้ามาเป็นของผู้พูด ณ จุดฟัง เปลี่ยนผลัดได้ และแสดงเจตนาบอกให้ผู้ฟังทราบว่า ผู้พูดรับทราบข้อมูลและผู้ฟังนำเสนอซึ่งเป็น ความรู้ใหม่สำหรับผู้พูดแล้ว

ตัวอย่าง (99) บทสนทนา "สนทนาประสาหญิง" (บรรทัดที่ 61-63)

B: kha:t ² , (??) man ¹ ji:ap ² man ¹ kha:t ² .	lot ² man ¹ =
ขาด มัน เขี้ยวบ มัน ขาด	รถ มัน
D:	lot ⁴ man ¹ ji:ap ² .
	รถ มัน เขี้ยวบ

A: bo^1 .

B: ji:ap² man¹ kha:t².

เขี้ยวบ มัน ขาด

ในบทสนทนานี้ B กับ D กล่าวด้วยในฐานะที่ดำรงบทบาทเป็นผู้เสนอความ คือ เป็นผู้ เล่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นว่า เหตุเพราะมีรถมาเขี้ยวบตะขำ ผลที่เกิดขึ้น คือ ตะขำจึงขาด A ซึ่ง ดำรงบทบาทเป็นผู้ฟัง จึงกล่าวด้วยออกมาตอบรับในฐานะที่ดำรงบทบาทเป็นผู้สนองความใน ขณะนั้น โดยใช้ดัชนีปฏิเสธ bo^1

ดังนั้น bo^1 จึงทำหน้าที่หลักแสดงบทบาทของผู้พูดแบบเป็นผู้สนองความ ส่วนหน้าที่รอง เนื่องจากถ้อยคำที่ผู้พูดกล่าวออกมาเป็นคู่ผลัดในลำดับที่ 2 bo^1 จึงแสดงการรับผลัดในการพูด เข้ามาเป็นของผู้พูด ณ จุดฟังเปลี่ยนผลัดได้ และแสดงเจตนาบอกให้ผู้ฟังทราบว่า ผู้พูดรับทราบ เหตุการณ์ที่ผู้ฟังเล่าให้ฟังแล้ว แต่ไม่ต้องการแสดงความรู้สึกหรือความเห็นใด

8.1.2.3 *ə:* เป็นดัชนีปริจฉาแสดงบทผู้สนองความ

หน้าที่รองแสดงการรับผลัดในระนาบโครงสร้างผลัดและแสดงเจตนาบอกให้ผู้ฟังทราบว่า ผู้พูดเห็นด้วยและสนับสนุนสิ่งที่ผู้ฟังกล่าวออกมาหรือกระทำอยู่ว่า เป็นสิ่งที่ถูกต้อง *ə:* แสดงว่า ผู้พูดกล่าวด้วยในฐานะที่เป็นผู้สนองความ เป็นผู้กล่าวด้วยคำได้ตอบกับด้วยคำที่ผู้ร่วมสนทนาคนอื่นกล่าวมาก่อนคำกล่าวของผู้พูดเป็นคู่ผลัดในลำดับที่ 2 หรือกล่าวได้ตอบด้วยคำของตนเอง ทำตัวเสมือนเป็นผู้ฟัง ดังนั้น *ə:* จึงมีหน้าที่รองแสดงการรับผลัดในการพูดเข้ามาเป็นของผู้พูด เมื่อผู้ฟังส่งผลัดมาให้ ณ จุดฟังเปลี่ยนผลัด ผู้พูดใช้ *ə:* เพื่อบอกให้ผู้ฟังทราบว่า สิ่งที่ผู้ฟังกล่าว กิจ หรือกระทำอยู่ในขณะนั้นเป็นสิ่งที่ถูกต้อง ผู้ฟังเห็นด้วยและสนับสนุนให้ทำต่อไปหรือกล่าวต่อไป

ตัวอย่าง (100) บทสนทนา "มาแวะเยี่ยมเยียน" (บรรทัดที่ 519-521)

C: khit⁴ sa¹ li:a² le:w³, ka²,

คิด เจลี่ย แล้ว ก็

D:

ja:m⁴ mɛ:³ khɛ:n⁴, kap² ja:m⁴, wan⁴ jut²,

เวลา กลาง ดิน กับ เวลา วัน หยุด

B:

ɛ:³ nɔ:⁴

ตัวอย่าง (101) บทสนทนา "ศัพท์เพทะระ" (บรรทัดที่ 249-251)

B: __ mi:⁴ te:¹ phu:³ sa:j⁵ nɔ:⁴, lu:k³ a:¹ ca:n⁵ tho:⁴ ka² phu:³ sa:j⁵ me:t⁴.

มี แต่ ผู้ ชาย ลูก อาจารย์ โท ก็ ผู้ ชาย หมด

A: *ə:⁴*, daj² pho:¹ met⁴, ja:t³ pho:¹ bet⁴, phu:ak¹ ni².

ได้ ฟอ หมด ญาติ ฟอ หมด พวก นี้

B:

ə:³, daj³ phu:¹ sa:j⁴ met⁴=

ได้ ผู้ ชาย หมด

บทสนทนานี้เป็นการกล่าวพาดพิงถึง บุคคลอื่นที่ไม่ได้อยู่ในวงสนทนาที่ชื่อว่า "ใด" และมีอาชีพเป็นอาจารย์ B กล่าวนำขึ้นมาว่า อาจารย์ใดมีแต่ลูกผู้ชายทั้งหมด A ซึ่งมีความรู้ร่วมกันกับ B อยู่แล้ว จึงกล่าวสนับสนุนว่า เด็กพวกนี้ได้ฟอหมด เป็นพวกเดียวกับฟอหมด เพราะเป็นเพศเดียวกับฟอ เมื่อ B ได้ยินดังนั้น B จึงกล่าวโต้ตอบด้วยคำของ A เพื่อแสดงว่า สิ่งที่ A กล่าวหรือคิดนั้นเป็นสิ่งที่ถูกต้องตามความเป็นจริง B เองก็เห็นด้วย

ə: แสดงว่า ผู้พูดกล่าวด้วยในฐานะที่เป็นผู้สนองความ เป็นผู้กล่าวด้วยคำได้ตอบกับด้วยคำที่ผู้ร่วมสนทนาคนอื่นกล่าวมาก่อน และเนื่องจากคำกล่าวของผู้พูดเป็นคู่ผลัดในลำดับที่ 2 ดังนั้น *ə:* จึงมีหน้าที่รองแสดงการรับผลัดเข้ามาเป็นของผู้พูด ณ จุดฟังเปลี่ยนผลัด นอกจากนั้น

ผู้พูดใช้ e: เพื่อบอกให้ผู้ฟังทราบว่า ผู้พูดเห็นด้วยกับคำกล่าวของผู้ฟัง เพราะถูกต้องตามความเป็นจริง และตรงกับความรู้ที่ผู้พูดมีอยู่เดิม

ตัวอย่าง (102) บทสนทนา "สนทนาประสาหญิง" (บรรทัดที่ 93-94)

C: phi:³ ɔj⁵ at² the:p⁴ bo:³.

พี่ อ้อย อัด เทป เหมอ

A:

e:³, at² the:p⁴ waj³ si² aw¹ paj¹ haj² la:n⁵.

อัด เทป ไว้ จะ เอา ไป ให้ หลาน

ตัวอย่าง (103) บทสนทนา "น้ำกับหลาน" (บรรทัดที่ 344-345)

C: mɛ:³, mɛ:³ nan³ /e:¹, e:², mu:¹ puj⁵ e:², i⁴ aw¹ fan⁴ ɔ:k² ca:k² pa:k²,

วัน วัน นั้น เพื่อน บ๊วย จะ เอา ฟัน ออก จาก ปาก

A:

e:³.

e:³.

C: lɛ:at³ ɔ:k², tem⁵.

เลือด ออก เต็ม

A: e:³.

ในตัวอย่างนี้เป็นการสนทนายระหว่างป้า A กับหลานสาว B จากบทสนทนาดังกล่าวจะเห็นว่า ป้า A พยายามชักชวนและคะยั้นคะยอให้หลานสาว B พุดหรือเล่าเรื่องอะไรก็ได้ที่เกี่ยวกับโรงเรียน B จึงเรื่องเกี่ยวกับเพื่อนให้ A ฟังว่า เพื่อนบ๊วยจะถอนฟัน เลือดออกเต็มปาก เนื่องจาก B เป็นเด็กที่พุดซ้า พุดแล้วจะหยุดคิดไปตลอด A จึงพยายามให้กำลังใจ และสนับสนุนเป็นระยะเพื่อให้ B เล่าต่อไปเรื่อยๆ เพราะเป็นสิ่งที่ A ต้องการให้ B ทำ

e: ทำหน้าที่หลักแสดงว่า ผู้พูดกล่าวถ้อยในฐานะที่เป็นผู้สนองความ และทำหน้าที่รองแสดงการรับผลัดในการพุดเข้ามาเป็นของผู้พูด ณ จุดฟังเปลี่ยนผลัด คือเกิดการหยุดเว้นระยะระหว่างการพุดขึ้น นอกจากนั้นผู้พูดใช้ e: เพื่อบอกให้ผู้ฟังทราบว่าสิ่งที่ผู้ฟังกระทำอยู่ คือการเล่าเรื่องเพื่อนนั้นเป็นสิ่งที่ดี ถูกต้องตามที่ผู้พูดต้องการ ให้พุดต่อไปเรื่อยๆ

8.1.2.4 e: เป็นดัชนีปริจเฉทแสดงบทผู้สนองความ

หน้าที่รองแสดงการรับผลัดในระนาบโครงสร้างผลัดและแสดงเจตนาบอกให้ผู้ฟังทราบว่า ผู้พูดนึกออกและเข้าใจในสิ่งที่ผู้ฟังนำเสนอ

๑: แสดงว่า ผู้พูดกล่าวด้วยในฐานะที่เป็นผู้สนองความ เป็นผู้กล่าวด้วยคำได้
 ครอบกับด้วยคำที่ผู้ร่วมสนทนาคนอื่นกล่าวมาก่อนและเนื่องจาก คำกล่าวของผู้พูดเป็นคู่ผลัดใน
 ลำดับที่ 2 ดังนั้น ๑: จึงมีหน้าที่รองแสดงการรับผลัดในการพูดเข้ามาเป็นของผู้พูด ณ จุดฟัง
 เปลี่ยนผลัด และแสดงเจตนาบอกให้ผู้ฟังทราบว่า ผู้พูดนี้ก้ออกและเข้าใจในสิ่งที่ผู้พูดนำเสนอ
 ตัวอย่าง (104) บทสนทนา "สนทนาประสาหญิง" (บรรทัดที่ 84-89)

B: khaw⁵ ka¹ kep¹ kho⁵ khaw⁵, kep¹ lew³ ma:⁴ nap¹, daj³ tho:³ daj⁵.

เขา ก็ เก็บ ของ เขา เก็บ แล้ว มา นับ ได้ เท่า ไหร่

A:

B: an¹ kho:⁵ phu:¹ nɔ:¹ khaw⁵ ka¹ ma:⁵ waj³.

อัน ของ ผู้ นี้ เขา ก็ หมายถึง

๑: ::
 an¹ ni:³, khaw⁴, aw⁴, =
 อัน นี้ เขา เอา

A:

B: khi:aw⁴ ki:aw² khaw¹ ma:⁴ ma:⁵.

เดียว เกี่ยว ข้าว มา หมายถึง

๑:
 an¹ khaw⁵ khon¹ ni:³ khaw¹ si¹ bo⁴ =
 อัน เขา คน นี้ เขา จะ ไม่

A:

B: ma:⁵, ja⁴ sia³, khaw² sap² kan¹ na:⁴.

หมายถึง อย่าง เนี่ย เขา สับ กัน

A:

๑:
 ในบทสนทนานี้ เมื่อ A ทราบว่า B จ้างคนงานมาเกี่ยวข้าวเป็นรายฟ่อน ไม่ได้จ้างเป็น
 รายวัน A จึงเกิดความสงสัยว่าแล้วจะนับจำนวนฟ่อนกันอย่างไร B จึงอธิบายว่า คนงานแต่ละคน
 จะเก็บข้าวที่ตนเป็นผู้เกี่ยวของใครของมัน โดยถ้าคนหนึ่งทำเครื่องหมายแสดงไว้ อีกคนหนึ่งจะ
 ไม่ทำ ตลอดเวลาที่ B ซึ่งเป็นผู้เล่าความอธิบายอยู่นั้น A ซึ่งเป็นผู้ฟังความก็ใช้ ๑: ได้ครอบกับ
 ด้วยคำที่ B กล่าวออกมาเพื่อแสดงบทบาทผู้สนองความ และเนื่องจากคำกล่าวของ A เป็นคู่ผลัด
 ในลำดับที่ 2 ดังนั้น ๑: จึงแสดงการรับผลัดในการพูดเข้ามาเป็นของผู้พูด ณ จุดฟังเปลี่ยนผลัด
 และแสดงเจตนาบอกให้ผู้ฟังทราบว่า ผู้พูดนี้ก้ออกและสามารถทำความเข้าใจในสิ่งที่ผู้พูดนำเสนอ
 ได้อย่างไม่มีข้อสงสัยใดๆ

8.1.2 ดัชนีปริจเฉททำหน้าที่แสดงบทบาทของผู้พูดแบบเป็นผู้มีปฏิริยาตอบสนอง

ดัชนีปริจเฉทกลุ่มนี้เป็นคำประเภทหนึ่งซึ่งประกอบด้วยคำและวลีที่ผู้พูดกล่าวออกมา
 เพื่อแสดงอารมณ์หรือความรู้สึกของตน มักไม่มีความหมายอ้างอิง (referent meaning)

จากการศึกษาผู้วิจัยพบว่า ดัชนีปริจเฉทกลุ่มนี้มีลักษณะของหน้าที่ร่วมกันและสามารถ
 จัดรูปภาษาเหล่านั้นเข้าไว้เป็นกลุ่มเดียวกันได้

หน้าที่ซึ่งเป็นลักษณะร่วมกันของรูปภาษากลุ่มนี้ซึ่งผู้วิจัยกล่าวถึงนั้นได้แก่ การที่รูปภาษาดังกล่าวล้วนมีหน้าที่หลักในการแสดงบทบาทของผู้พูดในฐานะที่เป็นผู้มีปฏิริยาตอบสนอง ส่วนหน้าที่รองมี 2 ประการคือ ในระนาบโครงสร้างผลัด แสดงการรับผลัด ณ จุดที่เปลี่ยนแปลงได้ โดยการกล่าวด้วยคำเพื่อตอบสนองคำกล่าวของผู้อื่นหรือคำกล่าวของตัวเองซึ่งเป็นผลัดหรือหน่วยย่อยในผลัดที่เกิดก่อน และในระนาบโครงสร้างวัจนกรรม แสดงเจตนาบอกให้ผู้ฟังทราบถึงทัศนคติ อารมณ์ ตลอดจนความรู้สึกของผู้พูดที่ต่างกันไปตามรูปคำ

จากการศึกษาพบว่า คำนี้ปริจเฉทกลุ่มนี้ปรากฏในข้อมูลมี 15 คำนี้ ได้แก่ pe:ʔ o:ʔ o:ʔ o:ʔ o:ʔ wa:ʔ hu:ʔ woʔ ɛ:ʔ hl:wʔ ha:ʔ bo:ʔ u:ʔ a:pʔ o:ʔ ซึ่งแต่ละคำนี้เป็นคำนี้ปริจเฉทแสดงบทบาทผู้มีปฏิริยาตอบสนองทั้งสิ้น โดยที่แต่ละคำนี้จะแสดงทัศนคติ อารมณ์และความรู้สึกที่แตกต่างกันไป

8.1.2.1 pe:ʔ เป็นคำนี้ปริจเฉทแสดงบทบาทผู้มีปฏิริยาตอบสนอง

หน้าที่รองแสดงเจตนาบอกให้ผู้ฟังทราบว่าผู้พูดรู้สึกประหลาดใจ นึกไม่ถึง หรือไม่เชื่อว่าจะเป็นอย่างนั้นหรือเป็นไปได้ขนาดนั้นในระนาบโครงสร้างวัจนกรรม และแสดงการรับผลัดในระนาบโครงสร้างผลัด

ตัวอย่าง (105) บทสนทนา "ศัพท์เพอะ" (บรรทัดที่ 194-198)

E: kha:³ saw³ dx:an¹ la¹ mɛ:n⁴ so:w⁵.

คำ เช่า เดือน ละ หมื่น สอง

A:

pe:ʔ!

ในตัวอย่างนี้ เมื่อ E ซึ่งเป็นผู้เสนอความเล่าให้ A ฟังว่า คำเช่าพาร์คเมนต์ในกรุงเทพฯ ที่ E อาศัยอยู่เดือนละหมื่นสอง เมื่อได้ยินคำบอกเล่าดังกล่าว A ซึ่งเป็นผู้สนองความจริงใช้ pe:ʔ แสดงบทบาทผู้มีปฏิริยาตอบสนองต่อคำกล่าวของ B และแสดงเจตนาบอกให้ B ทราบว่า A รู้สึกประหลาดใจ และไม่เคยนึกมาก่อนว่า คำเช่าพาร์คเมนต์ในกรุงเทพฯ จะแพงขนาดนั้น

8.1.2.2 o:ʔ เป็นคำนี้ปริจเฉทแสดงบทบาทผู้มีปฏิริยาตอบสนอง

หน้าที่รองแสดงเจตนาบอกให้ผู้ฟังทราบว่าแม้ผู้พูดจะรู้สึกแปลกใจและไม่เชื่อว่าเป็นไปได้ แต่ก็ชื่นชมยินดีในระนาบโครงสร้างวัจนกรรม และแสดงการรับผลัดในระนาบโครงสร้างผลัด

ตัวอย่าง (106) บทสนทนา "สนทนาประชาชน" (บรรทัดที่ 5-6)

B: so:² ha:⁵ khon⁴ ŋa:m¹, ja:k² ca⁴ nam¹ paj¹ jaŋ² mɛ:aŋ¹ kho:n⁵ ken². (ร้องเพลง)

เสาะหา คน งาม อยาก จะ นำ ไป ยัง เมือง ขอน แก่น

A: o:ʔ! to:¹ ka:² mak² phe:ŋ¹ ni:⁴ pen¹ khɛ:¹ kan¹ tɨ¹ ŋɨ².

เธอ ก็ ชอบ เพลง นี้ เป็น เหมือน กัน เเธอ

ในตัวอย่างนี้ เมื่อ A ได้ยิน B ร้องเพลงเพลงหนึ่งซึ่งเป็นเพลงลูกทุ่งได้ทั้งๆที่ไม่น่าจะเป็นไปได้ เนื่องจาก B เป็นวิศวกรในระดับหัวหน้าสายงาน ไม่น่าจะมีรสนิยมชอบเพลงลูกทุ่ง A จึงใช้ o:⁴ แสดงบทบาทผู้มีปฏิริยาตอบสนอง

ตัวอย่าง (107) บทสนทนา "นินทาทะเล" (บรรทัดที่ 272-276)

E: ŋen⁴ man¹ di:⁵, mɛ:n⁴ kua² ba:t². (พยักหน้า)

เงิน มัน ดี หมิ่น กว่า บาท

A: dɛ:an¹ nɛŋ⁴ na:³ le:⁵ ?
เดือน นิ่ง เหนอ

o:⁴ khɛ:⁴ daj³ ŋen¹ di:⁵ wɔj¹,
ทำไม ได้ เงิน ดี

8.1.2.3 o:³ เป็นดัชนีปริจเฉทแสดงบทบาทผู้มีปฏิริยาตอบสนอง

หน้าที่รองแสดงเจตนาบอกให้ผู้ฟังทราบว่ามีสิ่งที่ผู้ฟังกล่าวออกมาเป็นสิ่งที่ตีเกนความคาดหมายของผู้พูดในระนาบโครงสร้างวัจนกรรม และแสดงการรับผลัดในระนาบโครงสร้างผลัด

ตัวอย่าง (108) บทสนทนา "สนทนาประสาหญิง" (บรรทัดที่ 69-71)

D: bo¹ daj³ hu:a³ cak⁴ cɛt⁴ - cak⁴ met⁴.

ไม่ ได้ รั้ว สัก เจ็ด สัก เม็ด

A: di:⁵ no:¹. khɛ:⁴ sa¹ maj⁵ ko:n¹ no:¹, ca:ŋ³ khon⁴, o:³ ho:⁴ no:¹ o:⁴!

ดี เหมือน ส มัย ก่อน จ้าง คน

ในบทสนทนานี้ D กำลังเล่าให้ A ฟังว่าสมัยนี้การสีขาวไม่ใช่แรงงานคนอีกต่อไปแล้ว แต่มีเครื่องจักรที่สีขาวโดยเฉพาะ และข้อดีก็คือ เวลาสีขาวไม่มีขาวรั่วออกมาสักเม็ดเดียว ต่างจากคนสี จะเสียเมล็ดข้าวไปเป็นจำนวนมาก เมื่อ A ได้ฟังข้อความดังกล่าว จึงใช้ o:³ ho:⁴ แสดงบทบาทผู้มีปฏิริยาตอบสนอง แสดงเจตนาบอกให้ D ทราบว่า สิ่งที่ D เล่าออกมาเป็นสิ่งที่ A ไม่รู้มาก่อน และทันสมัยเกินความคาดหมายของ A

8.1.2.4 o: เป็นดัชนีปริจเจตแสดงบทผู้มีปฏิริยาตอบสนอง

หน้าที่รองแสดงเจตนาบอกให้ผู้ฟังทราบว่า ผู้ฟังรู้สึกไม่พอใจไม่เห็นด้วย หงุดหงิด ำคาญ และเบื่อบรรยากาศในระนาบโครงสร้างวัจนกรรม และแสดงการรับผลัดในระนาบโครงสร้างผลัด

ตัวอย่าง (109) บทสนทนา "น้ำกับหลาน" (บรรทัดที่ 304)

B: o: / ja:² ma⁴ , khaw³ kaj³ me:³ la:j⁵ me:³ kin⁵ khaw² me: , paj¹ kaj¹ kaj¹ lo:t³ .

อย่า มา เข้า โกล แม่ หลาย แม่ กิน ข้าว ไป โกล โกล เลย

บทสนทนานี้เกิดขึ้นในระหว่างที่มีการรับประทานอาหารเย็นภายในครอบครัว ในขณะที่ B กำลังรับประทานอาหาร ลูกชายวัย 3 ขวบของ B ก็กลานมาเล่นอยู่ใกล้ๆ B จึงใช้ o: แสดงบทบาทผู้มีปฏิริยาตอบสนองต่อการกระทำของลูกชาย เมื่อแสดงเจตนาบอกให้ผู้ฟังก็คือลูกชายของตนทราบว่า แม่รู้สึกไม่พอใจ หงุดหงิด ำคาญ และเบื่อบรรยากาศในพฤติกรรมของลูกเป็นอย่างมาก นอกจากนั้น o: ยังแสดงรับผลัดในการพูดมาเป็นของผู้พูด ณ จุดฟังเปลี่ยนผลัดได้

ตัวอย่าง (110) บทสนทนา "มาแวะเยี่ยมเยียน" (บรรทัดที่ 578-581)

A: kha:p² caj⁵ la:j⁵ la:j⁵ , _'tho:¹ la¹ soŋ² tho:¹ la¹ sap² jaŋ¹ bo¹ da:j³ ca:j¹ =

ขอบ ใจ หลาย หลาย ไทร ส่ง ไทร คัพพ์ ยัง ไม่ ได้ จำ

kha:³ tho:¹ la¹ sap² .

คำ ไทร คัพพ์

D: o: / bo² pen⁵ jaŋ⁶ ,

ไม่ เป็น อะไร

8.1.2.5 o: เป็นดัชนีปริจเจตแสดงบทผู้มีปฏิริยาตอบสนอง

หน้าที่รองแสดงเจตนาบอกให้ผู้ฟังทราบว่า ผู้พูดรู้สึกแปลกใจระคนตกใจในระนาบโครงสร้างวัจนกรรม และแสดงการรับผลัดในระนาบโครงสร้างผลัด

ตัวอย่าง (111) บทสนทนา "ศัพท์เพเทระ" (บรรทัดที่ 104)

B: o: / khæ:¹ than⁴ sa¹ maj⁵ the⁴ ba:n³ ni² ,

ทำไม ทัน ส มัย แท้ บ้าน นี้

เมื่อ B เดินทางไปเยี่ยมบ้านใหม่ของพี่สาวคน แล้วพบว่า อุปกรณ์เครื่องใช้ในบ้านของพี่สาวเป็นอุปกรณ์ที่ทันสมัยและสวยงามทั้งสิ้น B จึงใช้ o: แสดงบทผู้มีปฏิริยาตอบสนองต่อสิ่งที่ได้พบได้เห็น เพื่อแสดงเจตนาบอกให้ผู้ฟังทราบว่า ผู้พูดรู้สึกแปลกใจระคนตกใจกับความทันสมัย

สมัยในบ้านนี้ และนอกจากนั้น ๑' ยังแสดงการรับผลัดในการพูดมาเป็นของผู้พูด ณ จุดฟัง เปลี่ยนผลัดได้

6.1.2.6 wa:f เป็นดัชนีปริจเจทแสดงบทผู้มีปฏิริยาตอบสนอง

หน้าที่รองแสดงเจตนาบอกให้ผู้ฟังทราบว่า ผู้พูดรู้สึกตกใจและไม่เชื่อ และแสดงการรับผลัดในระนาบโครงสร้างผลัด

ตัวอย่าง (112) บทสนทนา "ศัพท์เพทะระ" (บรรทัดที่ 256-257)

A: khe:³ so:w⁵ khon¹ nɔ̀¹, na:² si¹ aw⁵ i:k² cak¹ khon¹ nɔ̀¹ ha:¹ daj³ phu:¹ jɪŋ⁴, =
แต่ สอง คน นิ่ง น่า จะ เอา อีก ชัก คน นิ่ง เมื่อ ได้ ผู้ หึง
san¹ dok². (หัวเราะ)
งัน

B: wa:f! bo¹ ha:¹ dok²,

ไม่ เมื่อ

เมื่อ A แสดงความคิดเห็นว่า B มีลูกชายแค่ 2 คนเท่านั้น น่าจะมีลูกอีกสักคน เมื่อว่าจะได้ลูกผู้หึงบ้าง B จึงใช้ wa:f แสดงบทบาทผู้มีปฏิริยาตอบสนองต่อคำกล่าวของ A แสดงเจตนาบอกให้ A ทราบว่า B รู้สึกตกใจและไม่เห็นด้วยว่าควรจะทำตามที่ A แนะนำ และนอกจากนั้น B ใช้ wa:f เพื่อรับผลัดในการพูดจาก A มาเป็นของคนด้วย

8.1.2.7 hu:f เป็นดัชนีปริจเจทซึ่งทำหน้าที่หลักและหน้าที่รองเช่นเดียวกันกับ wa:f ทุกประการ คือ เป็นดัชนีปริจเจทแสดงบทผู้มีปฏิริยาตอบสนอง

หน้าที่รองแสดงเจตนาบอกให้ผู้ฟังทราบว่า ผู้พูดรู้สึกตกใจและไม่เชื่อ และแสดงการรับผลัดในระนาบโครงสร้างผลัด

ตัวอย่าง (113) บทสนทนา "กินไปคุยไป" (บรรทัดที่ 292)

A: u:⁴ | noj² ju:² se:j⁵ se:j⁵ na⁴, ca² top² juŋ⁵ ha:j³ . hu:f!

หนอย อยู่ เฉย เฉย จะ คบ ยุง ให้

ในตัวอย่างนี้ ขณะที่ A กำลังสนทนากับ B อยู่ นั้น A ก็เหลือบไปเห็นยุงตัวใหญ่มากตัวหนึ่งกัดที่ขาของ B อยู่ A จึงบอกให้ B อยู่เฉยๆ A จะคบยุงให้ ผู้พูด A ใช้ hu:f แสดงบทบาทผู้มีปฏิริยาตอบสนองต่อเหตุการณ์ที่ได้พบเห็น คือ ยุงตัวใหญ่มากกว่าปกติ เพื่อแสดงเจตนาบอกให้ผู้ฟังทราบว่า ผู้พูดรู้สึกตกใจ และไม่เชื่อว่าจะมียุงตัวใหญขนาดนั้น

8.1.2.8 wo' เป็นดัชนีปริจฉาแสดงบทบาทผู้มีปฏิริยาตอบสนอง
หน้าที่รองแสดงเจตนาบอกให้ผู้ฟังทราบว่าคุณรู้สึกสนใจในระนาบโครงสร้าง
วัจนกรรม และแสดงการรับผลัดในระนาบโครงสร้างผลัด

ตัวอย่าง (114) บทสนทนา "สนทนาประสาหญิง" (บรรทัดที่53-54)

D: khan⁴ si¹ aw⁵ khi:¹ khu:aj⁴ - khan⁴ si¹ aw¹ khi:¹ khu:aj⁴ tha:⁴ , ke² bo¹ mi:⁴ =
จะ เอา ชี ควาย จะ เอา ชี ควาย ทา ไม่ มี
khi:¹ khu:aj⁴ ik¹ la⁴ .
ชี ควาย อีก แล้ว

A: wo¹

ในตัวอย่างนี้ D กำลังป่นรำพึงรำพันว่า เวลาที่ต้องการใช้ชีควาย ชีควายมักไม่มี เมื่อ A ได้ยิน A จึงใช้ wo' แสดงบทบาทผู้มีปฏิริยาตอบสนองต่อคำกล่าวของ D ที่ได้รับฟังมา แสดงเจตนาบอกให้ผู้ฟังทราบว่าคุณรู้สึกสนใจในเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น เหมือนเป็นการหัวเราะเยาะเย้ยที่ D ทาชีควายไม่ได้ และ A ยังใช้ wo' เพื่อรับผลัดในการสนทนาจาก D มาเป็นของคนด้วย

8.1.2.9 hl:w' เป็นดัชนีปริจฉาซึ่งทำหน้าที่หลักและหน้าที่รองเช่นเดียวกันกับ wo' คือ เป็นดัชนีปริจฉาแสดงบทบาทผู้มีปฏิริยาตอบสนอง

หน้าที่รองแสดงเจตนาบอกให้ผู้ฟังทราบว่าคุณรู้สึกสนใจในระนาบโครงสร้าง
วัจนกรรม และแสดงการรับผลัดในระนาบโครงสร้างผลัด

ตัวอย่าง (115) บทสนทนา "ศัพท์เพเทระ" (บรรทัดที่262-264)

E: si:an⁶ na:m³ , ke² na:m³ ma⁴ ju² laj⁵ . (หัวเราะ)

เสียง น้ำ น้ำ มัน หยุต ไหล

A: hl⁴ ? sa² caŋ¹ san³ ka² =
สระ แค นั้น ก็

pho:¹ lew² wo¹ y' . (หัวเราะ) hl:w' :!

พอ แล้ว

บทสนทนานี้เกิดขึ้นในขณะที่ช่างทำหม E กำลังสระผมให้ลูกค้า A อยู่ ในขณะที่กำลังสระผมให้ A อยู่ นั้น ก็มีเสียงเสียงหนึ่งดังแทรกขึ้นมา A จึงถาม E ว่าเป็นเสียงอะไร E จึงตอบว่าเป็นเสียงน้ำ น้ำหยุตไหล เมื่อ A ได้รับทราบข้อมูลดังกล่าว A จึงพอจะเข้าใจสถานการณ์ที่เกิดขึ้นว่า ถ้าน้ำหยุตไหล แสดงว่าการสระผมก็ต้องหยุดอยู่แค่นั้น A จึงใช้ hl:w' แสดงบทบาทผู้มีปฏิริยาตอบสนองเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น และแสดงความรู้สึกสนใจของผู้พูด

8.1.2.10 xi:³ เป็นดัชนีปริจเฉทซึ่งทำหน้าที่หลักและหน้าที่รองเช่นเดียวกันกับ ho:¹ คือ เป็นดัชนีปริจเฉทแสดงบทผู้มีปฏิกริยาตอบสนอง

หน้าที่รองแสดงเจตนาบอกให้ผู้ฟังทราบว่าผู้พูดรู้สึกสนใจในระนาบโครงสร้าง วัจนกรรม และแสดงการรับผลัดในระนาบโครงสร้างผลัด

ตัวอย่าง (116) บทสนทนา "กินไปคุยไป" (บรรทัดที่ 292-293)

A: u:⁴ | noj² ju:² se:⁵ se:⁵ ka:⁴, ca² top² juŋ⁵ haj³. hu:¹ | xi:³.

หน่อยอยู่ เฉย เฉย จะ คบ คุย ให้

8.1.2.11 ha:³ เป็นดัชนีปริจเฉทแสดงบทผู้มีปฏิกริยาตอบสนอง

หน้าที่รองแสดงเจตนาบอกให้ผู้ฟังทราบว่า ผู้พูดรู้สึกไม่เชื่อในสิ่งที่ผู้ฟังกล่าว เพราะไม่น่าเป็นไปได้ในระนาบโครงสร้างวัจนกรรม และแสดงการรับผลัดในระนาบโครงสร้างผลัด

ตัวอย่าง (117) บทสนทนา "สัพเพเหระ" (บรรทัดที่ 156-157)

B: nam⁴ ja:⁵ pap¹ pha:¹ sip⁴ so:⁵ ba:². ca:k² ji:p³ so:⁵ lot⁴ ma:⁴ ma:⁴ sip⁴ ca:², =

น้ำ ยา ปรับ ผ้า สิบ สอง จาก ยี่สิบ สอง ลด มา มา สิบ เจ็ด

A: o:³, sip⁴ so:⁵ ba:².

สิบ สอง บาท

B: le:w⁴, lot⁴ ma:⁴ la:⁵ i:k² sip⁴ so:⁵ lot⁴ paj¹ sip² ba:².

ลด มา เหลือ อีก สิบ สอง ลด ไป สิบ บาท

A: ha:³ | thu:k² du:⁴.

ถูก

ในตัวอย่างนี้ B กำลังเล่าให้ A ฟังว่า สินค้าในห้างชัยภูมิลดราคาประจำปีในช่วงปีใหม่ สินค้าจะลดราคาลงเยอะมาก เช่น น้ำยาปรับผ้านุ่ม จาก 22 บาท ลดลงเหลือ 12 บาท เมื่อ A ได้ ฟังคำบอกเล่าของ B A จึงใช้ ha:³ แสดงบทบาทผู้มีปฏิกริยาตอบสนองต่อสิ่งหรือเหตุการณ์ที่ได้ รับฟังมา และแสดงเจตนาบอกให้ผู้ฟังทราบว่า ผู้พูดรู้สึกไม่เชื่อในสิ่งที่ผู้ฟังกล่าวมาเพราะสินค้า ลดราคามากเหลือเกิน ลดราคาเกินครึ่ง ไม่น่าเป็นไปได้ และผู้พูดยังใช้ ha:³ แสดงการรับผลัดใน การสนทนาจากผู้ฟังมาเป็นของผู้พูดเอง

8.1.2.12 bo:¹ เป็นดัชนีปริจฉาซึ่งทำหน้าที่หลักและหน้าที่รองเช่นเดียวกันกับ ha:¹ คือ เป็นดัชนีปริจฉาแสดงบทผู้มีปฏิกริยาตอบสนอง

หน้าที่รองแสดงเจตนาบอกให้ผู้ฟังทราบ ว่า ผู้พูดรู้สึกไม่เชื่อในสิ่งที่ผู้ฟังกล่าว เพราะไม่น่าเป็นไปได้ในระนาบโครงสร้างวัจนกรรม และแสดงการรับผลัดในระนาบโครงสร้างผลัด

ตัวอย่าง (118) บทสนทนา "นินทากาเล" (บรรทัดที่ 262-278)

B: mi:⁴ so:⁵ khon:⁴ .

มี สอง คน

A: bo:¹ u:¹ , ju:² lu:³ - ju:² kap² phu:³ daj⁵ thi' nla:²

อยู่ ลูก อยู่ กับ ผู้ ไค

ในบทสนทนานี้เป็นการกล่าวพาดพิงถึงบุคคลที่ 3 ที่ไม่ได้อยู่ร่วมวงสนทนา ในขณะนั้น บุคคลดังกล่าวมีชื่อว่า "ตี" B เค้าให้ A ฟังว่า ตีเด็กกับเมียเก่าและมีเมียใหม่แล้ว เมื่อได้ฟังเรื่องดังกล่าว A จึงรู้สึกตกใจ และถาม B ว่า ตีมีลูกกับเมียเก่าหรือไม่ B ตอบว่า มีลูกด้วยกันกับเมียเก่าแล้ว 2 คน เมื่อได้ฟังคำตอบ A รู้สึกตกใจและไม่เชื่อ และถ้าอยู่จนมีลูกด้วยกันแล้วตั้ง 2 คน ก็ไม่น่าจะเลิกกัน เมื่อปรับความรู้สึกได้ A จึงตอบต่อไปว่า เมื่อเลิกกันแล้ว ลูกอยู่กับใคร

ในตัวอย่างนี้ผู้พูดใช้ bo:¹ แสดงบทบาทผู้มีปฏิกริยาตอบสนองต่อข้อมูลที่ได้รับฟังจากผู้ฟัง และแสดงความรู้สึกไม่เชื่อในข้อมูลที่ได้รับเพราะไม่น่าเป็นไปได้ นอกจากนั้นผู้พูดยังใช้ bo:¹ แสดงการรับผลัดจากผู้ฟังมาเป็นของผู้พูดเอง

8.1.2.13 u:¹ เป็นดัชนีปริจฉาแสดงบทผู้มีปฏิกริยาตอบสนอง

หน้าที่รองแสดงเจตนาบอกให้ผู้ฟังทราบ ว่าสิ่งที่ผู้ฟังกล่าวหรือสิ่งที่เกิดขึ้นมีผลกระทบต่อความรู้สึกของผู้พูดมากทั้งในเชิงบวกและลบในระนาบโครงสร้างวัจนกรรม และแสดงการรับผลัดในระนาบโครงสร้างผลัด

ตัวอย่าง (119) บทสนทนา "กินไปคุยไป" (บรรทัดที่ 309-311)

A: le:¹ phu:³ daj⁵ kep² paj¹ li:³ an³ ka:² , le:⁵ man⁴ ta:⁵ .

ผู้ ไค เก็บ ไป เลียง มัน คาย

E: ju:¹ su:¹ so:¹ kho⁴ nan³ le:⁴ .

อยู่ ศูนย์ สง เถวระห์ นั้น

A: u:¹ pan¹ ha:⁵ de:⁴ .

ปัญ ทา

ในบทสนทนาที่ ประเด็นในการสนทนาเป็นเรื่องเกี่ยวกับ เด็กที่ถูกนำมาทิ้งไว้ที่สถานีขนส่งหมอชิต A ถาม E ว่า ใครเป็นผู้เก็บเด็กคนดังกล่าวไปเลี้ยง หรือว่า เด็กตาย E จึงตอบว่า ศูนย์สงเคราะห์เด็กเป็นคนมารับเอาไปเลี้ยง A จึงใช้ ๒:๖ แสดงบทบาทผู้มีปฏิกิริยาตอบสนองต่อความรู้สึกของผู้พูดมากในเชิงลบ นอกจากนั้นผู้พูดยังใช้ ๒:๖ แสดงการรับผลัดจากผู้ฟังมาเป็นของตัวเอง

8.1.2.14 ๑:๖ เป็นดัชนีปริจเฉทแสดงบทบาทผู้มีปฏิกิริยาตอบสนอง

หน้าที่รองแสดงเจตนาบอกให้ผู้ฟังทราบว่า ผู้พูดรู้สึกผิดเกี่ยวกับข้อมูลที่ได้รับมาใหม่หรือสิ่งที่เกิดขึ้นเพราะไม่คิดมาก่อนว่าจะเป็นเช่นนั้นในระนาบโครงสร้างวัจนกรรม และแสดงการรับผลัดในระนาบโครงสร้างผลัด

ตัวอย่าง (120) บทสนทนา "สนทนาประสาหญิง" (บรรทัดที่ 75-79)

B: ca:ŋ³ la:ŋ¹ fo:n¹, lo:ŋ³ la¹ lo:ŋ³ si:⁴ sip⁵.

จ้าง ราย ฟ่อน ร้อย ละ ร้อย สี่ สิบ

A: ๑:๖, bo¹ daŋ³ ca:ŋ³ pen¹ mɛ:³ lo⁵?

ไม่ ได้ จ้าง เป็น วัน เறอ

ประเด็นของการสนทนาในบทสนทนาที่ คือ การว่าจ้างคนงานมาเกี่ยวข้าว แต่เดิมผู้พูด A มีความเข้าใจว่า ในการว่าจ้างงานมาเกี่ยวข้าว นั้น จะจ่ายค่าแรงเป็นรายวัน แต่เมื่อผู้ฟัง B กล่าวออกมาว่า คิดค่าจ้างตามจำนวนฟ่อนที่เกี่ยวข้องได้ ไม่ได้คิดค่าจ้างเป็นรายวัน ถ้าคนงานเกี่ยวข้าวได้ร้อยฟ่อน ก็จ่ายค่าแรงหนึ่งร้อยสี่สิบบาท จากข้อมูลแสดงให้เห็นว่า ความเชื่อของ A ที่มีอยู่เดิมนั้นขัดแย้งกับข้อมูลที่ได้รับฟังมาจาก B กล่าวออกมา และแสดงเจตนาบอกให้ผู้ฟังทราบว่า ผู้พูดรู้สึกผิดเกี่ยวกับข้อมูลที่ได้รับมาใหม่ เพราะข้อมูลดังกล่าวขัดแย้งกับความเชื่อเดิมที่ผู้พูดมีอยู่ และผู้พูดไม่คิดมาก่อนว่าจะเป็นเช่นนั้น และเนื่องจากผู้พูดใช้ ๑:๖ ในฐานะที่ผู้พูดแสดงบทบาทเป็นผู้มีปฏิกิริยาตอบสนอง ๑:๖ จึงแสดงการรับผลัดในการสนทนาเป็นของผู้พูด ณ จุดที่เกิดการเปลี่ยนแปลงการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นได้ คือ ภายหลังที่ผู้พูดจนจบความ

8.1.2.15 ๑: เป็นดัชนีปริจเฉทแสดงบทบาทผู้มีปฏิกิริยาตอบสนอง

หน้าที่รองแสดงเจตนาบอกให้ผู้ฟังทราบว่า ผู้พูดรู้สึกดั่งเส สงสัย กลางแกลงใจ และไม่แน่ใจในระนาบโครงสร้างวัจนกรรม และแสดงการรับผลัดในโครงสร้างผลัด

ตัวอย่าง (121) บทสนทนา "มาแวะเยี่ยมเยียน" (บรรทัดที่ 446-450)

B:๑:, phu:³ daŋ⁵ mi:¹ khu:am¹ hu:³ ki:aw² kap² əj³ lɛ:əŋ³ ni:³ nɛ:¹, =

ผู้ ไค มี ความ รู้ เกี่ยว กับ ไ้ เรื่อง นี้

ตัวอย่าง (122) บทสนทนา “มาวะเยียมเยียน” (บรรทัดที่ 459-460)

B: khon¹ sa² maj⁵ dai⁵ hɛ⁴? taŋ³ sɛ:³ haj² ni².

คน ส มัย ไหน ตั้ง ชื่อ ให้

D:

e⁴, khɛ:⁴ si¹ sa¹ maj⁶ don⁶ =

กง จะ ส มัย นาน

le:w³ la¹ khap².

แล้ว

ในบทสนทนา B เกิดความสงสัยว่าคนในสมัยใดเป็นผู้ตั้งชื่อหมู่บ้านคอนละนาม B จึงกล่าวถามและหวังว่าจะได้รับคำตอบจาก D

ในตัวอย่างนี้ ผู้พูดใช้ e⁴ แสดงบทบาทผู้มีปฏิภักิยาตอบสนองต่อคำถามที่มีมาก่อน และแสดงเจตนาบอกให้ผู้ฟังทราบว่า ผู้พูดไม่มีความแน่ใจหรือมั่นใจว่า ข้อมูลที่ผู้พูดมีอยู่เดิมและบอกกล่าวเป็นคำถามแก่ผู้ฟังเป็นสิ่งที่ถูกต้อง เชื่อถือได้ เนื่องจาก D เองก็ไม่มีข้อมูลที่แน่นอนและเด่นชัดว่า คนในสมัยใดเป็นผู้ตั้งชื่อหมู่บ้าน รู้แต่เพียงว่า คงมีการตั้งชื่อกันมานานแล้ว เพราะตั้งแต่ D เกิดมาก็ได้ยินเรียกชื่อหมู่บ้านตั้งนี้แล้ว สิ่ง que ผู้ฟังสงสัย ผู้พูดเองก็ไม่มีความรู้ในเรื่องดังกล่าวชัดเจนและไม่ทราบข้อเท็จจริงเช่นเดียวกับผู้ฟัง เห็นได้จากคำว่า “คงจะ” ที่แสดงให้เห็นว่า ผู้พูดเองก็ไม่แน่ใจในคำกล่าวของตน เนื่องจากเป็นคำกล่าวแสดงการคาดคะเน มิใช่คำกล่าวแสดงข้อเท็จจริง นอกจากนั้นผู้พูดใช้ e⁴ ในการรับผลัดในการสนทนาจากผู้ฟังมาเป็นของตัวเอง

8.1.4 ดัชนีปริจเฉททำหน้าที่หลักแสดงความสัมพันธ์ระหว่างผู้ร่วมสนทนา

ดัชนีปริจเฉทกลุ่มนี้ เป็นดัชนีปริจเฉทแสดงความสัมพันธ์ระหว่างผู้ร่วมสนทนา จากการศึกษาพบว่า ดัชนีปริจเฉทกลุ่มนี้ ปรากฏในข้อมูลทั้งสิ้น 8 ดัชนี คือ ce:³ khap⁴ kha³ kha² ha⁴ wa³ wa⁴ we:f

ดัชนีปริจเฉทเหล่านี้ต่างก็มีหน้าที่หลักแสดงความสัมพันธ์ใกล้ชิดสนิทสนม ความแตกต่างระหว่างเพศ วัยของผู้พูด ฐานะของผู้ฟังและท่าทีของผู้พูดต่อผู้ฟัง อย่งไรก็ดีเพื่อสะดวกแก่การทำความเข้าใจ ผู้วิจัยจะจัดกลุ่มของดัชนีปริจเฉทกลุ่มนี้ตามหน้าที่แสดงการรักษาสภาพในการสนทนา เป็น 2 กลุ่มดังนี้

กลุ่มที่ 1 ดัชนีปริจเฉทที่แสดงการรักษาความสุภาพในการสนทนา ได้แก่ *ca:ʰ khapʰ khaʰ khaʰ haʰ* ในการใช้ดัชนีปริจเฉทกลุ่มนี้ ผู้พูดอาจมีความใกล้ชิดสนิทสนมกับผู้ฟังมากหรือน้อยก็ได้ อาจมีวัยที่สูงกว่า น้อยกว่า หรือใกล้เคียงกันก็ได้ แต่ผู้พูดจะคำนึงถึงการแสดงความสุภาพในการสนทนาเป็นหลัก

กลุ่มที่ 2 ดัชนีปริจเฉทที่แสดงการไม่รักษาความสุภาพในการสนทนา ได้แก่ *waʰ waʰ wefʰ* ดัชนีปริจเฉทกลุ่มนี้เป็นรูปคำแสดงความใกล้ชิดสนิทสนมระหว่างผู้พูดและผู้ร่วมสนทนาที่มีมากจนกระทั่งผู้พูดไม่จำเป็นต้องคำนึงถึงความสุภาพในการสนทนาถึงแม้ว่าจะต่างวัย เพศ หรือฐานะ

ต่อไปนี้จะแสดงรายละเอียดเกี่ยวกับหน้าที่หลักและหน้าที่รองของดัชนีปริจเฉทแต่ละรูปคำตามลำดับโดยที่เริ่มจากกลุ่มที่ 1 แล้วจึงตามด้วยกลุ่มที่ 2

8.1.4.1 *ca:ʰ* เป็นดัชนีปริจเฉทแสดงความสัมพันธ์ระหว่างผู้ร่วมสนทนาแบบที่ผู้พูดพยายามรักษาความสุภาพในการสนทนา เมื่อผู้พูดกับผู้ฟังซึ่งมีความสนิทสนมรักใคร่กลมเกลียวกันดี ส่วนใหญ่พบว่าใช้กับผู้พูดเพศหญิงและเด็กสามารถปรากฏร่วมกับหน่วยย่อยในผลิตภัณฑ์ที่เป็นประโยคบอกเล่า ปฏิเสธ หรือคำสั่ง คำเรียกขาน และปรากฏตามคำพ้องเป็นคำขานรับการเรียกและปรากฏตามคำพ้องเป็นคำตอบรับการเรียกได้

ตัวอย่าง (123) บทสนทนา "น้ำกับหลาน" (บรรทัดที่ 354-355)

A: to:n¹ thi:əŋ⁴, khun¹ khu:⁴ haɯ² no:n¹ le:⁵ ?

ตอน เทียง คุณ ครู ให้ นอน เทรอ

C: *ca:ʰ*.

ในตัวอย่างนี้เป็นการสนทนาระหว่าง นางสาว A กับหลานสาว B การที่ผู้พูด B ใช้ *ca:ʰ* แสดงให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างผู้สนทนาแบบที่ผู้พูดพยายามรักษาความสุภาพในการสนทนา และแสดงให้เห็นว่าผู้พูดกับผู้ฟังมีความสนิทสนมรักใคร่กลมเกลียวกันดี เพราะเป็นน้ำหลานกัน ในบริบทนี้ *ca:ʰ* ปรากฏตามคำพ้อง และผู้พูดใช้ *ca:ʰ* เป็นคำตอบรับ คำถามที่ผู้ฟังถามว่าแสดงให้ผู้ฟังทราบว่าสิ่งที่ผู้ฟังคิดถูกต้องแล้ว ตอนเทียงคุณครูให้นอนกลางวัน

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่าเมื่อผู้พูดใช้นอกจากหน้าที่หลักแล้ว *ca:ʰ* ยังมีหน้าที่รองดังนี้ ระบายโครงสร้างผลิตภัณฑ์ *ca:ʰ* แสดงการรับผลิตภัณฑ์ในการพูดเข้ามาเป็นของผู้พูด ณ จุดที่เปลี่ยนแปลงผลิตภัณฑ์คือ เมื่อผู้ฟังถามคำถามจบแล้วเลือกให้ผู้พูดเป็นผู้ตอบคำถาม

ระบายโครงสร้างวัจนกรรม *ca:ʰ* แสดงเจตนาบอกให้ผู้ฟังทราบว่า ผู้พูดรับทราบและสนับสนุนว่าคำกล่าวของผู้ฟังนั้น เป็นสิ่งที่ถูกต้องตามความจริง

8.1.4.2 *khap*¹ เป็นดัชนีปริจเฉทแสดงความสัมพันธ์ระหว่างผู้ร่วมสนทนาแบบที่ผู้พูดพยายามรักษาความสุภาพในการสนทนาเมื่อพูดกับผู้ฟังซึ่งอาจมีวัยหรือสถานภาพทางสังคมสูงกว่า หรือต่างเพศกัน พบว่าใช้ในผู้พูดเพศชาย สามารถปรากฏร่วมกับหน่วยย่อยในผลิตภัณฑ์ใดก็ได้ไม่ว่าจะเป็นประโยคบอกเล่า ปฏิเสธ คำถาม คำสั่ง ทั้งยังสามารถปรากฏร่วมกับคำเรียกขาน และปรากฏตามลำพังเป็นคำขานรับการเรียกหรือคำตอบรับได้

ตัวอย่าง (124) บทสนทนา “มาแวะเยี่ยมเยียน” (บรรทัดที่ 503)

D: so:ŋ⁵ khon⁴ nan³ ka², tham⁴ ŋa:n⁴ nam⁴, li:an⁴ nam⁴, jaŋ¹ bo¹ than⁴ cop² *khap*⁴.

สอง คน ทำ งาน ด้วย เรียน ด้วย ยัง ไม่ ทัน จบ

ในตัวอย่างนี้เป็นการสนทนายระหว่างผู้พูด D ซึ่งเป็นเพศชาย กับญาติผู้ใหญ่ของ D ในขณะที่ D กำลังเล่าว่าหลานชายของหลานสะใภ้ของ D เรียนไปทำงานไป ยังเรียนไม่จบทั้งคู่

การที่ผู้พูดใช้ *khap*⁴ ปรากฏร่วมกับประโยคบอกเล่า แสดงให้เห็นว่า ผู้พูดพยายามรักษาความสุภาพในการสนทนาเมื่อผู้พูดพูดกับผู้ฟังซึ่งมีวัยและสถานภาพของสังคมสูงกว่า และผู้พูดให้ความเคารพต่อผู้ฟังมาก

ในกรณีที่ผู้พูดใช้ *khap*⁴ แสดงการตอบรับเช่นเดียวกันกับ *o:*¹ *khap*⁴ จะทำหน้าที่รองเหมือน *o:*¹ ทุกประการคือ

1) ถ้าผู้พูดใช้ *khap*⁴ เพื่อโต้ตอบกับหน่วยผลิตซึ่งแสดงเนื้อหาที่เป็นความรู้ใหม่สำหรับผู้พูด *khap*⁴ จะมีหน้าที่รองแสดงการรับผลิตในระนาบโครงสร้างผลิต และแสดงเจตนาบอกให้ผู้ฟังทราบว่า ผู้พูดรับทราบและคล้อยตามคำกล่าวของผู้ฟังอย่างไม่มีข้อแย้งหรือสงสัย ในระนาบโครงสร้างวัจนกรรม

ตัวอย่าง (125) บทสนทนา “มาแวะเยี่ยมเยียน” (บรรทัดที่ 570-571)

B: __ di:aw⁶, haw⁴ ka¹ si¹, o:k² ca:k² ni² paj⁵, __ ba:n³, me:¹ wan⁵, cak² no:j¹.

เดี๋ย ว เา ก็ จะ ออก จาก นี้ ไป บ้าน แม่ วัน ชัก หน่อย

D: *khap*¹.

ในตัวอย่างนี้เมื่อ B ได้แจ้งให้ D ซึ่งเป็นเพศชาย ทราบถึงกำหนดการเดินทางว่า เมื่อเดินทางออกจากบ้านของ D แล้ว B จะไปบ้านของญาติที่ชื่อว่า “แม่วัน” D ได้ฟังข้อมูลดังกล่าวก็แสดงการตอบรับด้วยการใช้ *khap*¹ แสดงให้เห็นถึงการรักษาความสุภาพในการสนทนาของผู้พูดเพศชายที่มีต่อผู้ฟังซึ่งมีศักดิ์เป็นญาติของผู้ใหญ่เพศชาย

ในบริบทเช่นนี้ *khap*¹ จะทำหน้าที่รองเหมือน *ə*¹ ทุกประการ คือ แสดงการรับผลัดในระนาบโครงสร้างผลัด และแสดงเจตนาบอกให้ผู้ฟังทราบว่า ผู้พูดรับทราบและคล้อยตามคำกล่าวของผู้ฟังอย่างไม่มีข้อขัดแย้งหรือสงสัยในระนาบโครงสร้างวัจนกรรม

2) ถ้าผู้พูดใช้ *khap*⁴ เพื่อโต้ตอบกับหน่วยผลัดซึ่งแสดงเนื้อหาที่เป็นความรู้เก่าสำหรับผู้พูดเป็นการตอบรับคำถามที่ผู้ฟังถาม *khap*⁴ จะมีหน้าที่รองแสดงการรับผลัดในระนาบโครงสร้างผลัด และแสดงเจตนาบอกให้ผู้ฟังทราบว่า ผู้พูดรับทราบและสนับสนุนคำกล่าวหรือความคิดของผู้ฟังว่าเป็นสิ่งที่ถูกต้องตามความเป็นจริงในระนาบโครงสร้างวัจนกรรม

ตัวอย่าง (126) บทสนทนา "มาแวะเยี่ยมเยียน" (บรรทัดที่ 480-481)

B: pa¹ su:² t̃², khon⁴ su:² t̃ho:³ t̃².

ประ สุติ เทรอ คน สุต ท้อง เทรอ

D: *khap*², pen⁵ khon⁴ sut t̃ho:³.

เป็น คน สุต ท้อง

B: phən¹ mi:⁴ lu:k³ sa:j¹ mot¹ thuk¹ khon¹.

เขา มี ลูก ชาย หมด ทุก คน

D: *khap*².

ในตัวอย่างนี้ B เป็นผู้ตั้งคำถามถาม D ในเรื่องที่ B เองก็พอมีข้อมูลอยู่บ้าง แต่ต้องการคำยืนยันที่ชัดเจนเกี่ยวกับความรู้ที่มีอยู่ว่าเป็นสิ่งที่ถูกต้องตามความเป็นจริง

ผู้พูด D ใช้ *khap*² เพื่อโต้ตอบกับหน่วยผลัดแสดงสาระที่เป็นความรู้เก่าสำหรับผู้พูดเป็นการตอบรับคำถามที่ผู้ฟังถาม *khap*² จะมีหน้าที่รองแสดงการรับผลัดในระนาบโครงสร้างผลัด และแสดงเจตนาบอกให้ผู้ฟังทราบว่า ผู้พูดรับทราบและสนับสนุนคำกล่าวหรือความคิดของผู้ฟังว่าเป็นสิ่งที่ถูกต้องตามความเป็นจริงในระนาบโครงสร้างวัจนกรรม

8.1.4.3 *kha*³ เป็นดัชนีปริจเฉทแสดงความสัมพันธ์ระหว่างผู้ร่วมสนทนาแบบที่ผู้พูดพยายามรักษาความสุภาพในการสนทนาเมื่อผู้พูดพูดกับผู้ฟังซึ่งอาจมีวัยหรือสถานภาพทางสังคมสูงกว่าหรือต่างเพศกัน พบว่าใช้ในผู้พูดเพศหญิงสามารถปรากฏร่วมกับหน่วยย่อยในผลัดที่เป็นประโยชน์บอกเล่า ปฏิเสธ คำสั่ง และปรากฏตามคำฟังเป็นคำขานรับการเรียกหรือคำตอบรับได้

ในกรณีที่ผู้พูดใช้ *kha*³ แสดงการตอบรับเช่นเดียวกับ *khap*⁴ *kha*³ จะทำหน้าที่รองเหมือน *khap*⁴ ทุกประการ

ตัวอย่าง (127) บทสนทนา "มาแวะเยี่ยมเยียน" (บรรทัดที่ 437)

C: *tha*³ som⁵ mut⁴ wa:¹ khu:am⁴ dan⁵ la:w¹ mi:⁴ ni⁴ mo:⁵ si¹ hej² no:n⁴ lo:⁴

ถ้า สม มติ ว่า ความ ดัน เขา มี หมอ จะ ให้ นอน โรง
ba:n⁵ kha³,

พยาบาล

ในตัวอย่างนี้เป็นการสนทนาระหว่าง C ซึ่งเป็นเพศหญิงกับญาติผู้ใหญ่ของ C C กำลังเล่าถึงอาการป่วยของคุณย่าและการรักษาพยาบาลที่ได้รับว่า ถ้าความดันของคุณย่าขึ้นสูง หมอจะให้นอนที่โรงพยาบาล

การที่ผู้พูดใช้ kha³ ร่วมกับประโยคบอกเล่าแสดงให้เห็นว่า ผู้พูดพยายามรักษาความสุภาพในการสนทนา เมื่อผู้พูดพูดกับผู้ฟังซึ่งมีวัยและสถานภาพทางสังคมสูงกว่า

ตัวอย่าง (128) บทสนทนา "มาแวะเยี่ยมเยียน" (บรรทัดที่ 401)

B: __ pa² di:aw⁵, paj⁵ boŋ¹ la:w¹ lew³, -law⁴ si¹ to:ŋ³ paj⁵ we⁴, ba:n³, na:³ ca² =

ประ เดี่ยว ไป ดู เขา แล้ว เรา จะ ต้อง ไป แวะ บ้าน น้า จ
le:⁴ cak² no:ŋ⁴.

เร ชัก หนอย

C: kha³.

ในตัวอย่างนี้ เมื่อ B ซึ่งเป็นญาติผู้ใหญ่เพศชายของ C ซึ่งเป็นเพศหญิงแจ้งให้ C ทราบว่า เมื่อแวะไปดูอาการของคุณย่าแล้ว B จะเดินทางไปเยี่ยมญาติที่มีชื่อว่า "จเร" เมื่อ C ได้รับทราบข้อมูลดังกล่าว ก็แสดงการตอบรับด้วยการใช้ kha³ แสดงให้เห็นถึงการรักษาความสุภาพในการสนทนาของผู้พูดเพศหญิงที่มีต่อผู้ฟังเพศชายซึ่งมีอาวุโสสูงกว่า

ในบริบทเช่นนี้ kha³ จะทำหน้าที่รองแสดงการรับผลัดในระนาบโครงสร้างผลัดและแสดงเจตนาบอกให้ผู้ฟังทราบว่า ผู้พูดรับทราบและคล้อยตามคำกล่าวของผู้ฟังอย่างไม่มีข้อโต้แย้งหรือสงสัยในระนาบโครงสร้างวัจนกรรม

ตัวอย่าง (129) บทสนทนา "มาแวะเยี่ยมเยียน" (บรรทัดที่ 519-521)

C: ka² di:⁵ thuk¹ khon⁴ kha². kha³ mi:⁴ a:² chip³, ha:⁵ kin⁵ di:⁵ thuk¹ khon⁴,

ดี ทุก คน มี อา ชีพ หา กิน ดี ทุก คน

B: xi:³ no:⁴.

8.1.4.4 kha² เป็นดัชนีปริจเฉทแสดงความสัมพันธ์ระหว่างผู้ร่วมสนทนาแบบที่ผู้พูดพยายามรักษาความสุภาพในการสนทนา เมื่อผู้พูดพูดกับผู้ฟังซึ่งอาจมีวัยหรือสถานภาพทาง

สังคมสูงกว่าหรือต่างเพศกัน พบว่าใช้ในผู้พูดเพศหญิง ปรากฏร่วมกับหน่วยย่อยในผลัดที่เป็นประโยคบอกเล่า ปฏิเสธ คำถามหรือคำสั่ง คำเรียกขาน ปรากฏตาม ลำพังเป็นคำขานรับคำเรียก

ตัวอย่าง (130) บทสนทนา "มาแวะเยี่ยมเยียน" (บรรทัดที่ 436)

C: do:ʔ⁵ ma:k³ me:³ la:w⁴ paj⁵ tu:at² ne² kha:³.

โดย มาก แม่ เขา ไป ตรวจ

ตัวอย่าง (131) บทสนทนา "มาแวะเยี่ยมเยียน" (บรรทัดที่ 531)

C: __ a:⁵ wan⁵ ka² pen⁵ khon⁴ di:⁵ de:⁴ kha:²,

อา วัลย์ ก็ เป็น คน ดี

ในตัวอย่าง(130) และ(131) แสดงให้เห็นการใช้ kha² ร่วมกับประโยคบอกเล่า เมื่อผู้พูดเพศหญิงสนทนากับผู้พูดเพศชายที่มีอาวุโสสูงกว่า เพื่อแสดงความสัมพันธ์ระหว่างผู้ร่วมสนทนาแบบที่ผู้พูดพยายามรักษาความสุภาพ

8.1.4.5 ha⁴ เป็นดัชนีปริจเฉทแสดงความสัมพันธ์ระหว่างผู้ร่วมสนทนาแบบที่ผู้พูดพยายามรักษาความสุภาพในการสนทนา เมื่อผู้พูดกับผู้ฟังอาจมีวัยหรือสภาพทางสังคมสูงกว่าหรือใกล้เคียงกันก็ได้ พบว่าใช้ได้ทั้งในผู้พูดเพศหญิงหรือชาย เพศหญิงมักใช้รูป ha⁴ เพศชายมักใช้รูป ha⁴ ปรากฏร่วมกับหน่วยในผลัดชนิดใดก็ได้ และปรากฏร่วมกับคำเรียกขาน ปรากฏตามลำพังเป็นคำขานรับคำเรียกหรือคำตอบรับได้เช่นเดียวกันกับ khap⁴ และยังสามารถทำหน้าที่หลักและหน้าที่รองได้เช่นเดียวกันกับ khap⁴ ทุกประการ แต่จะแสดงระดับของความสุภาพในการสนทนาต่ำกว่า khap⁴ และในทางกลับกัน ha⁴ จะแสดงระดับความสนิทสนมสูงกว่า khap⁴

ตัวอย่าง (132) บทสนทนา "มาแวะเยี่ยมเยียน" (บรรทัดที่ 465)

D: khap⁴ , ka² le:⁴ aw⁵ , ba:n³ paj⁵ sɛ:¹ , thi:³ the:³ bep⁴ , kut² la¹ lom⁴ ne² =

เอา บ้าน ไป ซื่อ ที่ แห้ แบบ กุด ละ ลม

man⁴ si¹ ju:¹ la¹ wag¹ sa² pha:n⁴ ni:³ ha⁴.

มัน จะ อยู่ ระหว่าง สะ พาน เนี่ย

ในตัวอย่างนี้ ha⁴ แสดงให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างผู้ร่วมสนทนาแบบที่ผู้พูดพยายามรักษาความสุภาพในการสนทนา เมื่อผู้พูดเพศชาย D กำลังเล่าความให้ผู้ฟัง B ซึ่งเป็นญาติผู้ใหญ่ฟัง

ตัวอย่าง (133) บทสนทนา "มาแวะเยี่ยมเยียน" (บรรทัดที่ 371-372)

B: paj¹ kha:j⁵ khoŋ:⁵ nam⁴.

ไป ชาย ของ ค่าย

C: ha³, paj¹ kha:j⁵ khoŋ:⁵,

ไป ชาย ของ

ในตัวอย่างนี้ ผู้พูดเพศหญิง C ใช้ ha³ แสดงให้เห็นถึงการรักษาความสุภาพในการสนทนา เมื่อผู้พูดสนทนากับผู้ฟังที่มีอาวุโสสูงกว่าและมีศักดิ์เป็นญาติผู้ใหญ่ที่ผู้พูดให้ความเคารพมาก ha³ ในบริบทนี้แสดงการตอบคำถามที่ผู้ฟังถาม แสดงเจตนาบอกให้ผู้ฟังทราบว่า สิ่ง que ผู้ฟังคิดเป็นสิ่งที่ถูกต้อง

ตัวอย่าง (134) บทสนทนา "มาแวะเยี่ยมเยียน" (บรรทัดที่ 575-576)

B: to:ŋ³ bo:k² waj³ ko:n⁴ wa:¹ ba:n³ ni:³ khɛ:⁴ si¹ to:ŋ³ pen⁵, lo:ŋ⁴ le:m⁴,

ต้อง บอก ไว้ ก่อน ว่า บ้าน นี้ คง จะ ต้อง เป็น โรง แรม

paj⁵ paj⁵ ma:⁴ ma:⁴ ta:¹ lo:² we:⁴ la:⁴.

ไป ไป มา มา ต ลอด เว ลา

D: ha⁴, jin⁴ di:⁵ khap² jin⁴ di:⁵.

ยิน ดี ยิน ดี

ดังได้กล่าวมานี้ อาจสรุปได้ว่า เมื่อผู้พูดต้องการแสดงการโต้ตอบกับถ้อยคำที่ได้ฟังมา ไม่ว่าจะเพื่อแสดงการคล้อยตาม การสนับสนุน หรือ การตอบรับคำถามก็ตาม ผู้พูดก็จะมีรูปภาษาให้เลือกใช้ได้ทั้ง e:¹ khap⁴ khe³ ha³ khe³ และ แต่ละดัชนีปริจเฉทเหล่านี้จะแสดงระดับของความสุภาพในการสนทนาที่แตกต่างกัน ดังนี้คือ ถ้าผู้พูดต้องการให้มีความสุภาพในการสนทนาจึงจะใช้ ha³ หรือ he³ ตามเพศของคน ถ้าผู้พูดต้องการให้มีความสุภาพมากขึ้นไปอีกก็จะใช้ khap⁴ หรือ khe³ ตามเพศของคน แต่ถ้าผู้พูดสนิทกับผู้ร่วมสนทนาและไม่คำนึงถึงความสุภาพในการสนทนาเท่าใดนัก ก็จะใช้ e:¹

อย่างไรก็ดี แม้ว่าผู้พูดจะใช้ดัชนีปริจเฉทเหล่านี้ในการกล่าวตอบรับ ตอบคล้อยตาม หรือ ตอบสนับสนุนได้เหมือนกัน แต่ดัชนีปริจเฉทเหล่านี้จะมีหน้าที่หลักในระดับปริจเฉทที่แตกต่างกัน กล่าวคือ e:¹ จะมีหน้าที่หลักในการแสดงบทบาทของผู้พูดว่าเป็นผู้สนองความในขณะที่จะ khap⁴ khe³ ha³ และ he³ จะมีหน้าที่หลักในการแสดงการรักษาความสุภาพในการสนทนาของผู้พูด

สรุปได้ว่า เมื่อผู้พูดต้องการใช้ดัชนีปริจเฉทเพื่อแสดงความสุภาพในการสนทนาผู้พูดเพศชายจะใช้ *khap'* ได้ในทุกสถานการณ์ ผู้พูดเพศหญิงจะใช้ *kha' kha'* หรือ *ca:'* แล้วแต่บริบททางภาษา ส่วน *ha'* และ *ha'* นั้น โดยปกติ ผู้ชายสามารถจะใช้ *ha'* แทน *khap'* ได้ในบริบททั่วไปและไม่นิยมใช้ *ha'* ส่วนผู้หญิงนั้นจะใช้ทั้ง *ha'* และ *ha'* ตามแต่บริบททางภาษา ทั้งนี้ *ha'* และ *ha'* จะแสดงระดับของความสุภาพที่น้อยกว่า *khap' kha' kha'* และ *ca:'* จะแสดงระดับความสนิทสนมสูงกว่า

8.1.4.6 *wa'* เป็นดัชนีปริจเฉทแสดงความสัมพันธ์ระหว่างผู้ร่วมสนทนาแบบที่ผู้พูดไม่คำนึงถึงความสุภาพในการสนทนา เนื่องจากผู้พูดมีความสนิทสนมและคุ้นเคยกันเป็นอย่างดีกับผู้ร่วมสนทนาไม่เช่นนั้นจะถือว่าเป็นการใช้ภาษาไม่สุภาพ พบว่าใช้ได้ทั้งผู้พูดเพศชายและเพศหญิง ปรากฏร่วมกับหน่วยย่อยในผลัดที่เป็นประโยคบอกเล่าหรือปฏิเสธเท่านั้น และมีหน้าที่รองแสดงเจตนาบอกให้ผู้ฟังทราบว่าคุณรู้สึกไม่พอใจ

ตัวอย่าง (135) บทสนทนา "ศัพท์เพทะ" (บรรทัดที่ 169)

A: phi¹ i:⁴ ka² u:an³ wa², u:an³ ju:¹ dok²,

พี่ ยี่ ก็ อ้วน อ้วน อยู่

ตัวอย่าง (136) บทสนทนา "ศัพท์เพทะ" (บรรทัดที่ 147)

A: cak⁴ nam¹ la¹, o:¹ aw¹ be:p¹ daj⁵ di:¹ no:⁴, san³ dok² wa².

ไม่รู้ ค่าย เอา แบบ ไท นิด ั้น

8.1.4.7 *wa'* เป็นดัชนีปริจเฉทซึ่งทำหน้าที่หลักเช่นเดียวกับ *wa'* ต่างกันตรงที่การปรากฏร่วม คือ *wa'* ปรากฏร่วมกับหน่วยในผลัดที่เป็นประโยคคำถามหรือคำสั่ง ในขณะที่ *wa'* ปรากฏร่วมกับหน่วยย่อยในผลัดที่เป็นบอกเล่าหรือปฏิเสธเท่านั้น และนอกจากนั้น *wa'* ยังทำหน้าที่รองแสดงเจตนาบอกให้ผู้ฟังทราบว่าคุณรู้สึกข้องใจในระนาบโครงสร้างวัจนกรรม

ตัวอย่าง (137) บทสนทนา "ศัพท์เพทะ" (บรรทัดที่ 130)

A: lew¹ noj² si² ma:¹ ho:t³ mɛ:³ daj⁵ wa¹.

หน่อย จะ มา ถึง วัน ไท

ตัวอย่าง (138) บทสนทนา "ศัพท์เพทะ" (บรรทัดที่ 194)

A: o:⁴ | khɛ:⁴, ma:¹ he:² naj¹ kuŋ² the:p³ wa¹.

ทำไม มา ทำ ใน กรุง เทพ

8.1.4.8 *we:f* เป็นดัชนีปริจเฉทซึ่งทำหน้าที่หลักเช่นเดียวกันกับ *waʔ* และ *waʔ* ต่างกันตรงที่การปรากฏร่วม *we:f* สามารถปรากฏร่วมกับ หน่วยในผลัดได้ทุกชนิดไม่ว่าจะเป็นประโยคบอกเล่า ปฏิเสธ คำถาม หรือคำสั่ง และมีหน้าที่รองแสดงเจตนาบอกให้ผู้ฟังทราบว่าผู้พูดรู้สึกไม่พอใจในระนาบโครงสร้างวัจนกรรม

ตัวอย่าง (139) บทสนทนา "ศัพท์เพเหระ" (บรรทัดที่ 190)

E: _ man¹ no:n¹ de:k² *we:f*² , khit¹ le:w³ *əʔ*³ ,
มัน นอน ดีก กิด แล้ว

ตัวอย่าง (140) บทสนทนา "นินทาภาค" (บรรทัดที่ 276)

A: *əʔ*¹ khɛ:⁴ da:j³ ʔon¹ di:⁵ *we:f*⁵ ,
ทำไม ได้ เงิน ดี

กล่าวโดยสรุป จะเห็นว่า ดัชนีปริจเฉทซึ่งทำหน้าที่หลักในการแสดงความสัมพันธ์และการวางตัวของผู้ร่วมสนทนานั้น จำแนกได้เป็นสองกลุ่ม ได้แก่ กลุ่มดัชนีปริจเฉทแสดงการที่ผู้พูดวางตัวอย่างสุภาพ อันประกอบด้วย *khap¹ kha² kha³ ha⁴ ha⁵* และ *ca:³* และกลุ่มดัชนีปริจเฉทแสดงการที่ผู้พูดวางตัวอย่างสนิทสนมเป็นกันเองกับผู้ร่วมสนทนา อันประกอบด้วย *waʔ waʔ* และ *we:f*

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ดัชนีปริจเฉท กลุ่มนี้มีรายละเอียดในการปรากฏร่วมกับรูปประโยคต่างๆและการแสดงความสุภาพในการสนทนาทั้งที่เหมือนและแตกต่างกันดังสรุปเป็นตารางได้ดังนี้

การปรากฏ		เพศหญิง		เพศชาย	
		สุภาพ	สุภาพมาก	สุภาพ	สุภาพมาก
ปรากฏร่วมกับประโยค	บอกเล่า ปฏิเสธ	ha: ³	ca: ³	ha ⁴	khap ⁴
			kha ³		
			kha ²		
	คำถาม	ha ⁴	kha ²		
	คำสั่ง	ha: ³	ca: ³		
			kha ³		
kha ²					
คำเรียกขาน	ha ⁴	kha ²			
ปรากฏตามลำพัง	ขานรับ	ha ⁴	ca: ³		
			kha ³		
	ตอบรับ	ha: ³	kha ²		
			ca: ³		
			kha ³		

ตารางที่ 13 แสดงการเปรียบเทียบการใช้ ca:³, khap⁴, kha³, kha², ha:³, ha⁴ ในสถานการณ์การสนทนา

ดัชนีปริจเฉท กลุ่มนี้มีรายละเอียดในการปรากฏร่วมกับรูป
ประโยคต่างๆดังสรุปเป็นตารางได้ดังนี้

รูปประโยคที่ปรากฏร่วม	ผู้พูดเพศชาย	ผู้พูดเพศหญิง
บอกเล่า ปฏิเสธ	wa ²	wa ²
	we:j ⁴	we:j ⁴
คำถาม	wa ⁴	wa ⁴
	we:j ⁴	we:j ⁴
คำสั่ง	wa ⁴	wa ⁵
	we:j ⁴	we:j ⁴

รูปประโยคที่ปรากฏร่วมของผู้พูดเพศชายและเพศหญิง

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

8.2 ตำแหน่งในการปรากฏของดัชนีปริจเฉทในระนาบกรอบผู้ร่วมสนทนา

จากการศึกษาพบว่า ดัชนีปริจเฉทซึ่งทำหน้าที่หลักในระนาบกรอบผู้ร่วมสนทนา มีการปรากฏในเป็นตารางได้ดังนี้

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 45 แสดงภาพรวมของการปรากฏของตัวสระในระนาบหรือผู้ร่วมสนทนา

หน้าที่หลัก	ตำแหน่ง การปรากฏ ดัชนีประจักษ์	ต้นผลัด	ท้ายผลัด	เป็นผลัด	ต้นTCU	ท้ายTCU	เป็นTCU	หน้า นาม/ นามวลี	หน้า ภาค แสดง	หน้า อนุภาคย์	หลัง นาม/ นามวลี	หลัง วิเศษณ์วลี	หลัง อนุภาคย์
		ผู้เสนอความ	a: ³	X			X		X			X	
	e: ³	X			X		X			X			
ผู้สนองความ	le ⁵	X		X			X						
	bo ²	X		X			X						
	e: ¹	X		X	X		X			X			
	o: ⁵	X		X	X		X			X			
ผู้มีปฏิภาณ ตอบสนอง	pa: ² , o: ⁴ , o: ³ , o: ⁴ , o: ⁴ , wa: ⁴ , hu: ⁴ , wo: ⁴ , ɛ: ³ , hi:w ⁴ , ha: ³ , bo: ⁴ , u: ⁴ , a:w ³ , e: ⁴	X	X	X	X	X	X			X			X
ความ สัมพันธ์ ระหว่างผู้ ร่วมสนทนา	ca: ³ , khap ⁴ , kha ³ , kha ² , ha ⁴ , wa ² , wa ⁴ , we: ⁴	X		X		X	X				X	X	X

8.3 สรุป

การแสดงผลที่หลักและหน้าที่รองดัชนีปริจเฉทในระนาบกรอบผู้ร่วมสนทนาอาจสรุปได้
เป็นตารางได้ดังนี้

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 16 แสดงภาพรวมของการแสดงหน้าปัดของดัชนีปริจเฉทในระนาบกรอบผู้ร่วมสนทนา

ระนาบกรอบผู้ร่วมสนทนา				
บทบาท			ความสัมพันธ์ระหว่างผู้สนทนา	
ผู้เสนอความ	ผู้สนองความ	ผู้มีปฏิกริยาตอบสนอง	สุภาพ	ไม่สุภาพ
a: ³	le ⁶	pa:t ² , o: ⁴ , o: ³ , o:j ⁴ , o: ⁴	ca: ³ , khap ⁴	wa ²
e: ³	bo ²	wa:j ⁴ , hu:j ⁴ , wo ⁴ , ɛ: ³	kha ³ , kha ²	wa ⁴
	e: ¹	hi:w ⁴ , ha: ³ , bo: ⁴ , u:j ⁴	ha ⁴	we:j ⁴
	o: ⁶	a:w ³ , e: ⁴		

ตารางที่ 17 แสดงภาพรวมของการแสดงหน้าที่ของดัชนีปริจเฉทในระนาบกรอบผู้ร่วมสนทนา

หน้าที่หลัก	ดัชนีปริจเฉท	หน้าที่รอง			
		ระนาบโคจรรับเนื้อความ	ระนาบโคจรรับผลัด	ระนาบโคจรรับวาทกรรม	ระนาบสถานะของเนื้อหา
ผู้เสนอความ	a: ³		เริ่มผลัด	ขอความสนใจ	
	e: ³		เริ่มผลัด	บอกบางสิ่งบางอย่างได้	
ผู้สนองความ	le ⁶		รับผลัด	รับทราบข้อมูล	
	bo ²		รับผลัด	รับทราบข้อมูล	
	e: ¹		รับผลัด	เห็นด้วยและสนับสนุน	
	o: ⁶		รับผลัด	บอกออกและเข้าใจ	
ผู้มีปฏิกริยาตอบสนอง	pa:t ² , o: ⁴ , o: ³ , o:j ⁴ , o: ⁴ , wa:j ⁴ , hu:j ⁴ , wo ⁴ , ɛ: ³ , hi:w ⁴ , ha: ³ , bo: ⁴ , u:j ⁴ , a:w ³ , e: ⁴		รับผลัด	แสดงความรู้สึก	
ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ร่วมสนทนา	ca: ³ , khap ⁴ , kha ³ , kha ² , ha ⁴ , wa ² , wa ⁴ , we:j ⁴		(รับผลัด)	(แสดงความรู้สึก)	